

SIKKERHETS DATABLAD

Isopropanol (IPA)

Seksjon 1: Identifikasjon av stoffet / blandingen og av selskapet / foretaket

Utgitt dato 31.03.2014

1.1. Produktidentifikasjon

Kjemikaliet navn Isopropanol (IPA)
Kjemisk navn Isopropylalkohol
Synonymer 2-propanol, propan-2-ol
REACH reg. nr. 01-2119457558-25-0000
CAS-nr. 67-63-0
Indeksnr. 603-117-00-0
Artikkelnr. 12701000

1.2. Relevant identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og bruk det frarådes mot

Kjemikaliet bruksområde Til fremstilling av malerverer og som oppløsningsmiddel. Desinfeksjonsmiddel
Antiseptisk middel. Frostvæske Allmennt rengjøringsmiddel

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent

Firmanavn Fred Holmberg & Co AB
Besøksadresse Geijersgatan 8
Postadresse Box 60056
Postnr. S-216 10
Poststed Limhamn
Land Sverige
Telefon +46 (0)40 15 79 20
Telefaks +46 (0)40 16 22 95
E-post info@holmberg.se
Hjemmeside http://www.holmberg.se

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Emergency:112 (Giftinformasjonen)

Seksjon 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoff eller blanding

Klassifisering i henhold til F; R11
67/548/EEC eller 1999/45/EC Xi; R36
R67
Klassifisering i henhold til CLP (EC) Flam. Liq. 2;H225;
No 1272/2008 [CLP/GHS] Eye Irrit. 2;H319;
STOT SE3;H336;

2.2. Etikettinformasjon

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord	Fare
Faresetninger	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Sikkerhetssetninger	P210 Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt. P233 Hold beholderen tett lukket. P240 Beholder og mottaksutstyr jordes/potensialutlignes. P241 Bruk elektrisk materiell/ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert. P242 Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister. P243 Treff tiltak mot statisk elektrisitet. P261 Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. P264 Vask grundig etter bruk. P271 Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P303 + P361 + P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann. P304 + P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P312 Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag. P337 + P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp. P403 + P235 Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig. P405 Oppbevares innelåst. P501 Innhold/holder leveres til

2.3 Andre farer

Andre farer Ikke kjent.

Seksjon 3: Sammensetning / opplysning om innholdsstoffer

3.1. Stoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Propan-2-ol	CAS-nr.: 67-63-0 EC-nr.: 200-661-7 Indeksnr.: 603-117-00-0 Synonymer: 2-Propanol	F; R11 Xi; R36 R67 Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H336	100 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		

Seksjon 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Ta av tilsølte klær og skyll huden grundig med vann.

Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging	PRØV ALDRI Å GI DRIKKE ELLER FRAMKALLE BREKNINGER HVIS VEDKOMMENDE ER BEVISSTLØS! Fremkall ikke brekning. Skyll munn med vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

4.2. Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Informasjon til helsepersonell Behandle symptomatisk. Ikke gi noe å drikke hvis personen er bevisstløs.

4.3. Informasjon om umiddelbar legehjelp og spesiell behandling som eventuelt er nødvendig

Spesifikke detaljer om motgift Ingen anbefaling angitt.

Seksjon 5: Tiltak ved brannslukning

5.1. Brannslukningsmidler

Passende brannslukningsmidler Ved brannslukking benyttes alkoholresistent skum, karbondioksid, pulver eller vanntåke.

5.2. Spesielle farer som stoffet eller blandingen kan medføre

Brann- og eksplosjonsfarer MEGET BRANNFARLIG! Løsningsmiddeldamper kan danne eksplosive blandinger med luft.

Farlige forbrenningsprodukter Ved brann dannes: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO₂).

5.3. Anvisninger for brannmannskaper

Brannslukningsmetoder Ingen spesiell brannslukningsmetode angitt.

Seksjon 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell Påse at egnet verneutstyr (herunder åndedrettsvern) brukes ved fjerning av søl i lukkede områder. Ventiler godt. Stopp lekkasje hvis mulig uten risiko. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av damp. Hvis du ønsker mer informasjon om personlig beskyttelse, kan du se punkt 8.

6.2. Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø Unngå utslipp i avløp, jord og vannløp.

6.3. Metoder for opprydding og rengjøring

Metoder for opprydding og rengjøring Søl demmes og suges opp med sand, jord eller annet ikke-brennbart materiale. Spill samles forsiktig opp i tette beholdere og leveres til destruksjon iht. lokale forskrifter.

6.4. Referanse til andre seksjoner

Andre anvisninger Information om exponering / personlig skydd och avfallshandtering finns i avsnitt 8 och 13. (Information regarding exposure / personal protection and disposal, see section 8 and 13).

Seksjon 7: Håndtering og lagring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Mekanisk ventilasjon kan være påkrevet.

Beskyttende tiltak

Råd om generell yrkeshygiene Det skal være lett tilgang til vann og muligheter for øyeskylling.

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, inklusiv eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild. Beholder og

overføringsutstyr må jordes for å eliminere gnister dannet ved utladning av statisk elektrisitet. Oppbevares på et kjølig og godt ventilert sted.

7.3 Spesifikk bruk

Spesielle bruksområder Ikke angitt.

Seksjon 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Annen informasjon om grenseverdier Norske grenseverdier; FOR-2011-12-06-1358 vedlegg 1.
2-propanol: 8 t.: 100ppm, 245 mg/m³ (2003)

DNEL / PNEC

Retningslinjer for eksponering Opprinnelsesland: Sverige
Grenseverdi type: KTV
Grense korttid verdi: 600 mg/m³
Kilde: Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2005:17
Annen informasjon NGV, 350 mg/m³

8.2 Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Administrativ norm for eksponering skal overholdes, og faren for innånding av damper skal gjøres minst mulig. Vernehansker og -briller anbefales. Anskaff utstyr for hurtig og rikelig øyeskylling.

Varselsskilt

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern Åndedrettsvern skal brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm (AN). Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter, type A2.

Håndvern

Håndvern Bruk vernehansker. Bruk vernehansker som tåler kjemikalier ved langvarig eller gjentatt kontakt.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern Ved fare for sprut bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt.

Hygiene / Miljø

Spesifikke hygienetiltak Vask hendene etter kontakt.

Seksjon 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Farge	Fargeløs
Lukt	Alkohollukt
Kommentarer, pH (handelsvare)	Ikke relevant.
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: -89 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 82 °C
Flammepunkt	Verdi: 12 °C
Ekspljosjonsgrense	Verdi: 2-12 %
Damptrykk	Verdi: 6 kPa
	Test temperatur: 20 °C
Damptetthet	Verdi: 1,05

Relativ tetthet	Verdi: 785 kg/m ³ Test temperatur: 20 °C
Løselighetsbeskrivelse	Fullstendig oppløselig i vann Løselig i: Organiske løsningsmidler
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Verdi: 0,05
Selvantennelighet	Verdi: 422 °C
Viskositet	Verdi: 2,5 mPas Test temperatur: 20 °C

9.2 Annen informasjon

Seksjon 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Brannfarlig ved oppvarming.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under de foreskrevne oppbevaringsforholdene.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Ikke kjent.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.

10.5. Materialer som skal unngås

Materialer som skal unngås Unngå kontakt med oksiderende stoffer (f.eks. salpetersyre, peroksider og kromater). Sterke syrer.

10.6 Farlige spaltningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ved brann dannes: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO₂).

Seksjon 11: Toksikologisk informasjon

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Toksikologisk informasjon

Andre toksikologiske data Akutt Toksisitet (Oral LD50): mg/kg (oral-rotte) 5840
Akutt Toksisitet (Innånding LC50): mg/l (damper) (4h) 76,2
Akutt Toksisitet (Dermal LD50): mg/kg (i.p.-rotte) > 12800

Potensielle akutte effekter

Innånding I høye konsentrasjoner virker damper sløvende og kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet og kvalme. Ikke klassifisert som aspirationstoksisk (Not classified as asp. tox.)

Hudkontakt Langvarig eller hyppig kontakt kan forårsake rødhet, kløe og eksem/sprekkdannelse. Avfetter huden.

Øyekontakt Gir alvorlig øyeirritasjon.

Svelging Inntak av større mengder kan forårsake bevisstløshet. Inntak kan imidlertid forårsake kvalme, hodepine, svimmelhet og beruselse. Inntak kan forårsake irritasjon av mage- og tarmsystemet, brekninger og diaré. Kan forårsake irritasjon i munn og hals.

Forsinket / Repeterende

Allergi Ikke kjent.

Kroniske effekter Ingen kjente.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft Ingen.

Arvestoffskader Ikke kjent.

Fosterskadelige egenskaper Ikke kjent.

Reproduksjonsskader Ikke kjent.

Seksjon 12: Miljøopplysninger

12.1. Toksisitet

Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 9640 mg/l Testmetode: LC50 Fisk, art: Pimephales promelas Varighet: 96h
Akutt akvatisk, alge	Verdi: 1800 mg/l Testmetode: IC50 Alge, art: Scenedesmus subspicatus Varighet: 7d
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: > 1000 mg/l Testmetode: EC50 Daphnia, art: D. magna Varighet: 24h

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Halveringstid for nedbrytning	Låttnedbrytbar. 84% bryts ned på 28 dygn OECD 301D.
Kjemisk oksygenforbruk (COD)	Verdi: 0,3-0,6 Testmetode: COD
Biologisk oksygenforbruk (BOD)	Verdi: 0,3-0,6 Testmetode: BOD

12.3. Bioakkumulasjonspotensial

Bioakkumulasjonspotensial	Bioakkumulerer ikke.
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Verdi: 1,15 Testmetode: BCF

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet er vannløselig og kan spres i vannmiljøet.
-----------	--

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB.
------------------------	--

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ingen kjente.
---	---------------

Seksjon 13: Fjerning av avfall

13.1. Metoder for avfallsbehandling

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Få bekreftet rutiner for avfallsdeponering med kommuneingeniør/miljøsjef/Miljødirektoratet og lokale forskrifter. Absorber i vermikulitt eller tørr sand for senere deponering på godkjent fyllplass for farlig avfall. Flytende komponenter kan destrueres ved forbrenning.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja

Seksjon 14: Transportinformasjon

14.1. UN-nummer

ADR	1219
RID	1219
IMDG	1219
ICAO/IATA	1219

14.2. UN varenavn

ADR	ISOPROPANOL
RID	ISOPROPANOL
IMDG	ISOPROPANOL
ICAO/IATA	ISOPROPANOL

14.3. Transport fareklasse

ADR	3
Farenr.	33
RID	3
ADN	33
IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4. Emballasjegruppe

ADR	II
RID	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

Kommentar Ikke relevant.

14.6. Spesielle forholdsregler for bruker

EmS F-E, S-D

14.7. Transport i bulk i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Seksjon 15: Opplysninger om lover og forskrifter

15.1. Forskrift / regelverk om stoff eller blanding i forhold til sikkerhet, helse og miljø

Annen merkeinformasjon	Europaparlaments- og rådsforordning nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger og om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006, med endringer.
Lover og forskrifter	Stoffdirektivet 67/548/EØF. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, 16.07.2002 nr. 1139, med endringer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer. Avfallsforordningen (2011:927).

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Seksjon 16: Andre opplysninger

Faresymbol

R-setninger	R11 Meget brannfarlig. R36 Irriterer øynene. R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet
S-setninger	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S7 Emballasjen skal holdes tett lukket. S16 Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt. S24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.

	S26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Flam. Liq. 2; H225; Eye Irrit. 2; H319; STOT SE3; H336;
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R11 Meget brannfarlig. R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet R36 Irriterer øynene.
Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Fred Holmberg & Co AB